

VERTROUWELIJK

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT

januari 1969 - No. 1

No. 23

VERTROUWELIJK

MAANDOVERZICHT No. 1 - JANUARI 1969

ALGEMEEN

- Nieuwjaarsboodschappen	Blz.	2
- Bolivia - Barrientos	"	2
- Brazilië - Costa e Silva	"	3
- Venezuela - Leoni	"	4
- Dom. Rep. - Balaguer	"	4
- Ecuador - Velasco Ibarra	"	4
- Colombia - Lleras Restrepo	"	4
- Chile - Frei	"	5

CUBA

- Castro's boodschap	"	6
- Contrarevolutionaire	"	8

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

- Mutaties	"	9
- BALAGUER en LORA	"	10
- WESSIN terug	"	11
- Extreme verwarring	"	12

VENEZUELA

- Geleiderensluiting tegen P.J.	"	13
- De verkiezing van P.J.	"	15

GUYANA

- Rupununi	"	16
------------	---	----

NEDERLANDSE ANTILLEN

- Na CADMU PWFC?	"	18
- CLASC of geen CLASC?	"	19
- Arbeidsonrust	"	20

ALGEMEEN

NIEUWJAARSBOODSCHAPPEN

De nieuwjaarsboodschappen die staatshoofden plegen samen te stellen, worden zelden documenten waaruit veel concreets over de conditie van land en volk valt op te maken. Men sluit af met het erkennen van enige teleurstellingen, waartegenover toch veel redenen voor dankbaarheid staan, en ziet de toekomst ondanks enkele wolkjes die nog moeten overdrijven, met hoop en vertrouwen tegemoet.

Toch kan het lezen van deze boodschappen leerzaam zijn. Soms geven zij aan waarop de regering werkelijk trots is, soms erkennen zij onbedoeld een waardegebrek van het bewind, en meestal laat het staatshoofd zichzelf door óf ondanks de gemeenplaatsen kennen.

De oogst was in Latijns Amerika ditmaal niet slecht. Een aantal der uitspraken volgt hieronder.

BOLIVIA - BARRIENTOS : "de voorspelling dat de dood van GUEVARA een conspiratieve campagne van Cuba tegen Bolivia zou ontketenen, is uitgekomen".

BARRIENTOS deed deze voorspelling in zijn nieuwjaarsboodschap van 1968, en kreeg nu de kans om het glorieuze wapenfeit van de Boliviaanse strijdkrachten nogmaals te herdenken. De president vroeg om vaderlandsliefde vóór alles, en meende dat Bolivia nu op het punt was gekomen waarop het land van start kon gaan op de weg naar een positie van invloed op het continent. Het was voorzichtig, maar hoopvol uitgedrukt. In een wat concretere zin bleef BARRIENTOS staan op de Boliviaanse eis van soevereiniteit over een zeehaven aan de kust van de Stille Oceaan, welke eis een herstel in de diplomatieke betrekkingen tussen

- 3 -

Bolivia en Chile in de weg staat.

BRAZILIE - COSTA e SILVA : "de nieuwe institutionele wet van 13 december 1968 was niet de beste oplossing voor de problemen van het land, zij was de enige. Wij hebben het regeringsprogramma gered en zijn doende de democratie te redden. Tijdelijk offeren wij deze op terwille van wat de eeuwige grondslag van alles in Brazilië moet zijn, t.w. de openbare orde, de rust van het gezin, de verzekering van de grondrechten, de ontwikkeling van het land, materiële vooruitgang en de gezonde moraal van de gemeenschap. Als men dit niet had in Brazilië, dan had men de keus tussen subversie en corruptie".

COSTA e SILVA noemde cijfers, waaruit de vooruitgang op economisch gebied zou moeten blijken. Inderdaad leggen buitenlandse kritikasters de nadruk op 25% inflatie in 1968, zonder de 40% van 1967 en de 100% van 1963 te noemen. Wat niet uit de rede van de president bleek was de maatstaf naar welke door de militairen die de in wezen zelf vrij gematigde COSTA e SILVA omringen, subversie en corruptie worden gemeten. Sedert 13 december 1968 is eenieder die het oneens is met de regering per definitie subversief of corrupt.

- 4 -

VENEZUELA - LEONI : "de kracht van de democratische instellingen in ons land, is bewezen. Ik heb mijn taak bij de verdediging van de Venezolaanse democratie volbracht. Venezuela is bevoorrecht onder de Amerikaanse naties, dankzij het voorbeeldig gedrag van haar volk en haar strijdkrachten".

LEONI heeft het over niets anders gehad, maar de vreedzame machts-overdracht in Venezuela is dan ook iets waar men met een grote dosis pijnstillende trots op moeten reageren, om onwankelbaar te blijven.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK - BALAGUER : "er is niet één Dominikaan die niet zal toegeven dat al onze problemen terug te voeren zijn naar de tekortkomingen van ons onderwijssysteem".... en ".....
"vandaag begint het jaar van onderwijs".

ECUADOR - VELASCO IBARRA : "....." als wij sociale rechtvaardigheid in Ecuador willen hebben, dan moeten wij werk en productie stimuleren".

COLOMBIA - LLERAS RESTREPO : "....."Ook als onze economische ontwikkeling en de erfenis van onrecht ons niet toestaan om de sociale organisatie van ons land in enige zin acceptabel en rechtvaardig te vinden, dan nog moet het voor eenieder duidelijk zijn dat wij oprecht en bezielde van goede wil werken om de

- 5 -

weg naar een meer welvarende en open gemeenschap te bereiden, waarin kansen worden geboden zonder dat men daartoe zijn toevlucht hoeft te nemen tot een geweldadige revolutie".

CHILE - FREI : Het belangrijkste probleem waarmee het land geconfronteerd is noemde de president de inflatie. Hij haalde wel zijn voorganger IBAÑEZ en ALLESANDRI erbij om aan te tonen dat hij echt niet de enige is die met inflatie te kampen heeft gehad. FREI was van alle boodschappers de meest zakelijke. Hij beschreef de gevolgen van de grote droogte waarmee Chile te kampen heeft gehad. Hieronder viel de terugloop in de produktie van witte steenkool, en doorwerking van de moeilijkheden door de vermindering van het areaal van irrigatie. Daartegenover stond de vernieuwing van de industriële capaciteit, die in 1970 haar beslag zal hebben, en nu reeds vruchten afwerpt. De staking in de kopermijnen noemde hij een grote tegenslag voor het land, hetgeen hij ook met cijfers documenteerde. FREI had hoop voor de Andeaanse corporatie, maar weinig vertrouwen in LAFTA. Hij erkende een zekere stagnatie in de landbouwhervorming, maar zegde grotere spoed toe.

Zijn nieuwjaarsboodschap was wellicht daarom au sérieux te nemen, omdat zij tevens ergens stellingname was in de parlementaire verkiezingscampagne.

CUBA

Castro's boodschap

Fidel CASTRO's nieuwjaarsrede herdenkt altijd tevens het succes van zijn revolutie. Ditmaal kon het tienjarig bestaan van zijn bewind worden gevierd. Naar schatting had een miljoen personen zich verzameld op het Plein der Revolutie, om de toespraak van de máximo líder aan te horen.

De premier opende zijn rede met er op te wijzen dat de viering in het teken der eenvoud zou staan. Plannen om bij de herdenking een grote militaire parade te houden, waren terzijde gelegd omdat het belangrijker was brandstof te sparen.

Het jaar dat nu begon zou er een worden van grote krachtinspanning. Het zou de naam krijgen van "jaar van de beslissende prestatie". Een en ander hing samen met de voorbereiding van de suikeroogst van 1970, die 10 miljoen ton zou bedragen. De beslissende prestatie hield onder meer in dat de Cubaanse bevolking zich meer opofferingen zou moeten getroosten. Om ondanks de teleurstellende suikeroogst van 1968 toch nog zoveel mogelijk profijt uit de export te kunnen trekken, heeft de regering besloten over te gaan tot het rantsoeneren van suiker. De Cubaanse per capita consumptie van suiker is inderdaad wel buitengewoon hoog. Inplaats van de 9 pond die men per hoofd per maand gebruikte, zal voortaan maximaal 6 pond worden verstrekt. Dit betekent voor de Cubaan geen ontbering, en CASTRO wees er op dat het minderverbruik Cuba wel 1800 tractoren zou kunnen opleveren, of 3000 trucks. Toch maakt het een slechte indruk dat men in het suikerland bij uitstek zelfs voor suiker in de queue moet gaan staan.

Fidel besteedde niet veel aandacht aan zaken van internationale aard. En passant noemde hij de "Alecrin"-affaire, waarbij hij liet doorschemeren dat Venezolaanse vliegtuigen bij het overvliegen van Cuba kwetsbaar zijn. Volgens de premier had de regeringspartij in Venezuela een internationaal incident nodig gedurende haar verkiezingscampagne, en had men - omdat er van Cubaanse zijde geen enkele provocatie kwam - het incident zelf geschapen. De Cubanen hadden zich, wetende dat elk incident in de kraam van Acción Democrática te pas zou komen, van elke actie onthouden. Cuba was - zoals CASTRO het euphemistisch uitdrukte - "geduldig" geweest. Aldus verplichtte zij de Venezolaanse regering zichzelf te ontmaskeren. Het scheen CASTRO niet te hinderen dat hij zelf hiermee erkende dat zijn "geduld" tactisch en niet principieel was, en hij zich dan ook het recht ontnam de Venezolaanse regering op morele gronden te veroordelen.

In september 1967, kort na de O.L.A.S.-conferentie waarop CASTRO zo fel tegen de rothodoxe communisten in Latijns Amerika van leer trok, verklaarde de premier dat Cuba behalve wapens niets gratis kreeg van de Soviet Unie. Hij ging zover dat hij de Chinese Volksrepubliek gunstig liet afsteken bij de Soviets. Leek het er aanvankelijk op dat hiermee een nieuw tijdperk in de Sino-Cubaanse relaties zou worden ingeluid, als spoedig bleek de lof voor China slechts bedoeld was om de Russen te treiteren.

Afgelopen maand deelde CASTRO mede dat zijn eer hem gebod er op te wijzen dat de hulp die Cuba van de Soviet Unie had ontvangen, in het moeilijke eerste decennium van de revolutie beslissend was geweest. Inplaats van het negatieve "slechts militaire hulp was gratis",

- 8 -

kwam CASTRO nu met de mededeling dat wapens duur zijn, en"wij kregen ze cadeau!" Verder erkende hij dat Cuba meermalen niet in staat was geweest haar verplichtingen onder handelsverdragen met de Soviet Unie na te komen. De Sovjets hadden echter Cuba door hun soepelheid in staat gesteld haar kredietwaardigheid bij landen die niet tot het socialistische kamp behoren, te handhaven. Doorgaans terzake kundige waarnemers vermoedden dat de vriendelijke woorden van de Cubaanse premier te wijten zijn aan het feit dat hij spoedig bij Moskou zal aankloppen voor vernieuwing van zijn wapenarsenaal.

Contrarevolutionairen

Afgelopen maand waren er uit Cuba geen meldingen van sabotagedaden, behoudens een bericht in "Bohemia" waarin de Comité's ter Verdediging van de Revolutie (CDR) geprezen werden voor hun waakzaamheid bij het patrouilleren van stadswijken. Een der CDR-groepen had een "agressief stel wormen" op heterdaad betrapt bij het in brand steken van revolutionaire affiches. Dieven die kleren uit een wasserij trachtten te stelen, werden eveneens door CDR ingerekend. De felheid van de reactie in "Bohemia" verleende het bericht een waarde die buiten alle proporties was. Kennelijk wordt gevreesd dat de steeds toenemende beperkingen die de Cubaanse burger worden opgelegd, zullen leiden tot evenredig toenemend - zij het nog ongeorganiseerd - verzet. Daags na de afkondiging door CASTRO van het Jaar van de "beslissende prestatie", vergaderde het nationaal directoraat van de CDR om te bepalen welke de taken zijn die de organisatie zich in dit jaar zou moeten stellen. Het werden er vier:

- 9 -

revolutionaire waakzaamheid, informatie van de partij betreffende problemen die invloed hebben, of kunnen hebben op het volk, het geven van richtlijnen bij het stimuleren van de ideologische groei van de massa, en tenslotte de partij en het bestuurlijk apparaat bij te staan in andere werkzaamheden. Ondanks de vaagheid van deze taakstelling, komt de repressief indoctrinerende aard van de organisatie duidelijk tot uiting.

Zo men jegens de CDR geen positieve instelling heeft, dan doet deze vaagheid extra beklemmend aan.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

Mutaties

Afgelopen maand maakte president BALAGUER een aantal mutaties bekend in hoge regeringsfuncties. De Minister van Binnenlandse Zaken, Dr. Frederico Max SMESTER, werd benoemd tot staatssecretaris zonder portefeuille. In zijn plaats kwam de kolonel José Joaguín MENDEZ LARA. De president hief de z.g. "bijzondere inlichtingendienst", die geleid werd door kolonel Luis Ney TEJEDA ALVAREZ, op. TEJEDA werd benoemd tot ambassadeur in Nicaragua, waar hij Dr. Antonio GARCIA VASQUEZ opvolgt.

Deze beide maatregelen werden toegejuicht door oppositieleider José Francisco PEÑA GOMEZ, de secretaris generaal van de P.R.D. PEÑA GOMEZ noemde de opheffing van de dienst van TEJEDA een gezonde maatregel, die zou leiden tot een vermindering in de repressie van de linkse partijen. SMESTER noemde hij een negatieve figuur, die in zijn kritiek op alles en iedereen zelfs zover is gegaan dat hij de

- 10 -

nationale politie, die onder hem ressorteerde aanviel. Inderdaad is er kritiek geweest op de politie, waarover de minister van Binnenlandse Zaken evenwel slechts titulair het gezag voert. De benoeming van de militair MENDEZ LARA tot opvolger van SMESTER werd in sommige kringen gezien als een aanduiding dat er een sanering op komst is in het officierskorps van de politie. Er is sprake geweest van medeplichtigheid van politie officieren aan wapensmokkel. Ook de medeplichtigheid van TEJEDA ALVAREZ werd niet uitgesloten geacht. In dat geval zouden de beide maatregelen van BALAGUER nauw met elkaar verbonden zijn geweest.

BALAGUER en LORA

Een mutatie die meer stof deed opwaaien, was die waarbij de voormalige Minister van Buitenlandse Zaken, en Minister van Volksgezondheid, Dr. Gilberto HERRERA BAEZ, die laatstelijk minister zonder portefeuille was, een post kreeg in het ministerie van Buitenlandse Zaken. HERRERA wordt gezien als een vriend van vice-president LORA, wiens presidentiële aspiraties bij BALAGUER niet in goede aarde zouden zijn gevallen. HERRERA zou met de verplaatsing die beschouwd werd als een degradatie, geen genoegen hebben genomen en te kennen hebben gegeven dat hij ontslag zou nemen. Een aantal verplaatsingen op lager niveau zouden ook de indruk hebben gewekt, dat BALAGUER doende is zijn persoonlijke greep op het bestuursapparaat te doen voelen, om eventuele deloyale manoeuvres in de kiem te smoren.

De president heeft nog niet verklaard of hij zich al dan herkiesbaar zal stellen. Vice-president LORA gaf nog tegen het einde van

- 11 -

de maand desgevraagd te kennen, dat de president, indien hij een tweede ambtsperiode nastreeft, zal kunnen rekenen op zijn volledige steun. De talrijke liefhebbers van politieke roddel in de Dominikaanse Republiek wachten nu af of - en zo ja hoe gauw - het vermeende conflict tussen BALAGUER en LORA aan de oppervlakte zal komen.

WESSIN terug

De voormalige generaal Elias WESSIN y WESSIN keerde afgelopen maand met toestemming in de Dominikaanse regering terug naar zijn land, waar hij door een grote menigte aanhangers werd begroet. WESSIN verzekerde zijn landgenoten dat hij en zijn partij, de Partido Quisqueyano Democrático, slechts met gebruikmaking van wettige middelen zullen streven naar de macht. Hij erkende zijn rol in de staatsgreep die Juan BOSCH het presidentschap ontnam, maar verklaarde dat het volk met hem was, en dat zonder deze staatsgreep alle democratische rechten in de Dominikaanse Republiek nu zouden zijn verdwenen. Velen zagen het toen niet, maar nu was BOSCH ontmaskerd. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van geweld bij de gebeurtenissen van april 1965 schoof WESSIN van zich af. Hij hield vol slechts toen het onvermijdelijk werd te hebben gereageerd. De geweldpleging was toen al begonnen. De aanwezigheid van WESSIN zal in de toch al niet saaie politieke brouwerij van het land meer leven brengen. De ex-generaal zal nu wel een rol moeten spelen die hij nog niet kent, en die hem misschien niet ligt. De vraag is hoe hij zal reageren op frustraties.

- 12 -

Extreme verwarring

In de gelederen van de links extremistische organisaties in de Dominikaanse Republiek heerst de grootst mogelijke verwarring. Naar verluidt werd een lid van de z.g. "Voz Proletaria"-factie in de Movimiento Popular Dominicano, Caonabo Elpidio JORGE TAVAREZ, bijgenaamd "Juanito", door zijn eigen mensen doodgeschoten. De "Voz Proletaria" maakte tenminste bekend dat er sprake was geweest van een executie, omdat Juanito gebleken was een spion te zijn geweest van de C.I.A. en de Dominikaanse geheime dienst.

De ongelukkige had voor zijn dood een volledige bekentenis afgelegd, waarbij hij tevens mededelingen had gedaan over een aantal geestverwanten, die evenals hij contact hadden met de tegenpartij.

Het gevolg van deze onthullingen was dat er een golf van onrust ging door de gehele, toch al verbrokkelde beweging. M.P.D.-leider Henry SEGARRA, die een van de door Juanito verdachtgemaakten is, haastte zich contrabeschuldigingen te uiten.

Het besef dat er in haar midden infiltranten kunnen zitten, is iets waarmee elke organisatie van subversieve aard altijd wel moet leven. De "terechtstelling" van een tot voor kort vertrouwde kameraad doet echter het immer latente onderlinge wantrouwen ondragelijk worden. Persoonlijke tegenstellingen worden aanleiding tot wederzijdse heksenjachten, en de hele beweging wordt aangetast.

Uiteindelijk moet de beweging uit zelfbehoud elk wantrouwen dat niet op harde, feitelijke indicaties is gebaseerd, verbannen,

VERTROUWELIJK

- 13 -

en verder gaan ondanks de nasleep van onzekerheid. Het moment van bezinning was afgelopen maand echter nog niet bereikt, en verwacht kon worden dat de wederzijdse beschuldigingen die de autoriteiten een buitengewone mate van inkijk verschaften, wel even zouden voortduren.

Een der omstreden figuren is vermoedelijk dezer dagen nog via een onzer luchthavens naar Venezuela gereisd. Met de mogelijkheid dat er meer zullen volgen, die wellicht ook in de Nederlandse Antillen een tijdelijke vluchthaven zoeken, zal rekening gehouden moeten worden.

VENEZUELA

Geleiderensluiting tegen P.J.

Op nationaal niveau doet de noodzaak zich nog niet gevoelen, maar afgelopen maand bleek uit de eerste vergadering van de nieuwgekozen gemeenteraad van Caracas, dat - waar nodig - de overige Venezolaanse partijen hun onderlinge verschillen wel opzij kunnen zetten om een verenigd front tegen de Cruzada Cívica Nacional, de partij van Marcos PEREZ JIMENEZ, te vormen.

De overwinning die de C.C.N. bij de verkiezingen behaalde in het federale district, werd teniet gedaan omdat de andere partijen de gelederen sloten en een stadsbestuur kozen, waarin de C.C.N. geen zitting kreeg. Voorzitter, vice-voorzitters en secretaris van de gemeenteraad werden kandidaten van Acción Democrática, Copei, M.E.P. en U.R.D.

- 14 -

De vertegenwoordigers van de C.C.N. hadden kennelijk gerekend op deze ontwikkeling, want de verkiezing ontlokte aan een honderdtal bezoekers van deze eerste vergadering een rumoerige, maar duidelijk voorbereide demonstratie.

PEREZ JIMENEZ, tegen wiens verkiezing tot senator nu in Venezuela bezwaar wordt gemaakt, omdat de ex-president wegens het niet geregistreerd zijn als kiezer op 1 december 1968, ook niet verkiesbaar zou zijn geweest, reisde afgelopen maand naar Brazilië. In Rio maakte hij bekend dat hij in 1973 zou dingen naar het presidentschap van zijn land.

De ex-president was van plan enige dagen na de inauguratie van CALDERA naar zijn land terug te keren. De opening van het zittingsjaar van het congres, zou hij uiteraard evenmin bijwonen. Een van de leden van zijn entourage in Rio de Janeiro zou wellicht de terugkeer naar Venezuela voorshands niet meemaken, aangezien hij daar wegens moord ongetwijfeld vervolgd zou worden. Het was de beruchte Pedro ESTRADA, die rechtstreeks verantwoordelijk kan worden geacht voor een groot aantal der politieke likwidaties waaraan het regiem van P.J. zich schuldig maakte. Zijn aanwezigheid in het gevolg van de nieuwgekozen senator was ergens wel uitdagend. Niets zou beter kunnen bijdragen tot een sluiting van de gelederen der democratische partijen, als een blatant vertoon van niets geleerd en niets vergeten door de leider van het "ancien régime".

- 15 -

De verkiezing van P.J.

De blinde advocaat, José Manuel DIAZ, heeft van het Venezolaans Hooggerechtshof gedaan gekregen dat het zijn bezwaren tegen de verkiezing van PEREZ JIMENEZ in behandeling nam.

De overweging waarop DIAZ de verkiezing bestrijdt, is nogal zwak. Voor het uitoefenen van het actief kiesrecht moet de Venezolaan ingezetene zijn en zich tijdig laten inschrijven in het kiezersregister. Het passief kiesrecht is volgens de wet een verworvenheid van alle "kiezers".

De vraag is nu dus of iemand "kiezer" is als hem het actief kiesrecht toekomt, dan wel alleen als hij aan de voorschriften heeft voldaan, die hem in staat stellen van dit recht daadwerkelijk gebruik te maken.

De actie van DIAZ heeft, zoals te begrijpen is, de gemoederen in Venezuela sterk beroerd. De advocaat is een nationale figuur geworden van wiens blindheid veel ophef wordt gemaakt. Als PEREZ JIMENEZ toen hij gevonnist werd uit het kiesrecht was ontzet, zoals de Colombianen het destijds met ROJAS PINILLA deden, dan had hij zijn kracht bij de stembus niet zo gauw en zo dramatisch hebben kunnen bewijzen. Nu het kalf al verdronken is, heeft het niet alleen weinig zin de put te dempen, het is veel moeilijker geworden, en verschaft PEREZ JIMENEZ bovendien een prachtige kans om de democratie met haar eigen wapenen te bestrijden, en daarbij de martelaar uit te hangen.

- 16 -

GUYANA

Rupununi

Het jaar begon voor Guyana met een opstand van de merkwaardige gemeenschap van autochtone indianen, de z.g. "Amerindios", onder leiding van de met hen vermengde nazaten van Anglo-Amerikaanse kolonisten. Deze groep vormt de (dunne) bevolking van het Rupununi gebied in Zuid West Guyana, dat deel uit maakt van de Venezolaanse aanspraken in het Essequibo-geschil.

De Venezolaanse medeplichtigheid aan de opstand, die door het optreden van de Guyana Defence Force na enkele dagen was doodgebloed, was bedekt, en kon officieel worden ontkend.

De rebellen vreesden na de verkiezingsoverwinning van BURNHAM, en de uitsluiting van de United Force partij uit de regering, dat zij de eigendomsrechten op het gebied dat zij een generatie geleden hadden opengelegd en sindsdien hebben bewerkt, niet zouden verkrijgen. Deze vrees was reëel, daar BURNHAM de kwestie al geruime tijd slepende had gehouden. Voorzover gebleken is werd deze vrees door personen, gelieerd met de Venezolaanse luchtmacht, evenwel bespeeld. Het lag voor de hand dat een succesvolle rebellie in dit afgelegen gebied, de Venezolaanse aspiraties ten goede zou kunnen komen. De beperkte middelen waarover de Guyana Defence Force beschikt, spreken boekdelen over de mate van deugdelijkheid, waarmee de opstand werd voorbereid.

De leiders van de opstand vluchtten deels naar Venezuela, deels naar Brazilië, dat zich volledig buiten het geschil hield. De betrekkingen tussen Guyana en Venezuela bereikten uiteraard een dieptepunt.

- 17 -

Caracas wees het protest van Georgetown van de hand, de vice-premier van Guyana, Ptolemy REID, weigerde de geretourneerde nota weer in ontvangst te nemen. BURNHAM diende een klacht in bij de Verenigde Naties, scholieren demonstreerden in Georgetown tegen de Venezolaanse inmenging in Guyanese aangelegenheden, en in Venezuela gingen er stemmen op om de Amerindios in bescherming te nemen en nu krachtig op te treden tegen Guyana.

Naarmate de maand vorderde verstierf het rumoer evenwel, en het zag er niet naar uit dat de mislukte rebellie meer zou doen dan de onderhandelingen tussen de beide landen verder te bemoeilijken.

- 18 -

NEDERLANDSE ANTILLEN

Na CADMU PWFC?

In het maandoverzicht betreffende december 1968 werd aandacht besteed aan de nederlaag die het door de Casa Sindical-groep gesteunde bestuur van de CADMU leed tegen een aantal ontevreden jongeren.

Het oude bestuur van CADMU was zwak, maar kon zich handhaven zolang het gezag van "Casa Sindical" (PWFC/CFW) waarop het steunde, niet betwist werd.

De ontevredenen richtten daarom dan ook terecht een groot deel van hun kritiek op het leiderschap achter de schermen.

De geringste ondermijning daarvan was al voldoende om het bestuur te doen tuimelen.

Kennelijk werd het succes in CADMU door de sponsors van de ontevredenen uitgelegd als bewijs dat de tijd rijp was om een rechtstreekse aanval op het bolwerk dat de PWFC is, te ondernemen.

Er kan inderdaad over "sponsors" gesproken worden, aangezien het hier wel een gecoördineerde inspanning betreft, die de belangstelling heeft van de Christelijke vakbondsleider, H.A. (Bèbè) ROJER, van de in vakbondskringen actieve pater A.E.J.RÖMER, en voornamelijk via het voormalige PWFC-bestuurslid, R.F.ISEBIA, ook van de politieke partij U.R.A. De acties tegen de traditionele leiders van de P.W.F.C., die

- 19 -

gevoerd werden middels pamfletten van de onder leiding van ISEBIA staande "commissie van ontevredenen", hadden als onder-
toon de vermeende verburgelijking van de bezoldigde bestuurs-
leden.

De gevolgde taktiek was die van vernieuwing van binnen uit. Het was nog niet duidelijk, of deze vernieuwing zou moeten lei-
den tot een heroriëntatie van de vrije vakbond, met als gevolg
een neiging tot Christelijke affiliatie, of dat partij-politie-
ke overwegingen van zuiver taktische aard in het geding waren. Zoals bekend (zie M.O.-september 1968) heeft U.R.A. de Christen-
democratie losgelaten en hangt zij thans de beginselen van
het democratisch socialisme aan. Van U.R.A. zou daarom, ook
indien zij daartoe in staat zou zijn, niet verwacht moeten
worden dat zij een bond die in het kader van het vrije vakvere-
nigingswezen georganiseerd en geaffilieerd is, te bewegen bij
de Christelijk vakbeweging aansluiting te zoeken. Deze wens
zou bij ROJER en RÖMER duidelijk wél kunnen bestaan.

CLASC of geen CLASC?

Terwijl de Christelijke vakbondsleiders op Curacao met een ze-
ker genoeg de moeilijkheden in vrije vakbonden konden gade-
slaan, waren zij zelf niet vrij van zorgen. De tweespalt rond-
om de voor- en nadelen van affiliatie met CLASC, die bij het
Luxemburgse congres van het WVA (ex-ICV) al aan de oppervlakte
gekomen was (zie M.O.-oktober 1968), bleef een bron van wrij-
ving tussen de bij het C.C.V. aangesloten bonden. Het C.C.V.
was in twee kampen verdeeld, waarbij de F.L.A.T.T.-penningmees-

ter ROJER, en Horecaf-secretaris SEMEREL voor nauwe relaties met C.L.A.S.C. pleitten, en de vertegenwoordigers van de bond van verplegend personeel, en de NABvLP bezwaren maakten tegen de sterk op Latijns Amerikaanse toestanden georiënteerde, politieke inslag van C.L.A.S.C. De voorzitter van het C.C.V., Romano TSCHUMIE, die in januari door het CLASC-bestuur naar Caracas werd geroepen, heeft niet langer de binding met Emilio MASPERO, die hem in afgelopen jaren een invloedrijke positie in het vakbondswezen binnen én buiten de Nederlandse Antillen heeft gegeven. Een te nauwe binding met MASPERO brengt verplichtingen met zich mee, waarvoor de voorzichtige TSCHUMIE bij lange na niet militant genoeg is.

Arbeidsonrust

De hierboven geschetste spanningen in zowel het Christelijk als het Vrije vakbondswezen op Curacao zijn begrijpelijk, en in wezen niet ongezond, omdat een meer duurzame formatie slechts bereikt kan worden nadat de zwakke plekken gedurende het groeiproces aan het licht zijn gekomen. Zij houden op korte termijn wel een gevaar in voor de arbeidsvrede, mede ook omdat de verschillende politieke partijen op zoek naar stemmenwinst moeilijk de verleiding zullen kunnen weerstaan om in de arena te gaan wroeten. Leuzen, beloften, en kunstgrepen die met de belangen van de arbeidersgemeenschap niets uitstaande hebben, kunnen de verhoudingen tussen de vakbonden onderling, en tussen de besturen en leden der bonden nodeloos vertroebelen. Het zou jammer zijn als een groot deel van de

VERTROUWELIJK

- 21 -

gemaakte vooruitgang verloren zou gaan juist op het moment dat er in de vestiging van nieuwe industrie enig schot begint te komen.